

8. SINIF

Türkçe

5. Tema

Zaman ve Mekân

1. Yazarın hikâyelerindeki karakterler, çoğunlukla zor koşullar altında yaşayan insanlardır. O, var olma mücadelesi içindeki bu karakterleri, güçlü bir gözlem yeteneğine ve içgörüyü dayanarak son derece kanlı canlı biçimde betimler. Hatta yakın arkadaşı olan Cemal Süreya, onun hikâyelerindeki kişiler için şöyle der: “Onun kişilerine iğne batırsan kan çıkar.”

Bu metindeki altı çizili cümlede, sözü edilen hikâye karakterlerinin hangi özelliği anlatılmak istenmiştir?

- A) Etkileyiciliği B) Özgünlüğü C) Gerçekçiliği D) Evrenselliği

2. Türk sanatında süslemelerin ve onları oluşturan motiflerin ayrı bir önemi vardır. Her biri evrensel bir dile sahip olan motifler kültürümüzde çeşitliliği, renkliliği ve zenginliğiyle dikkat çekmektedir. Tarihten günümüze yetişen nice nakkaş, hattat ve ressam, eserlerini motiflerin binbir renk ve biçimiyle süslemiştir. Türk sanatında kullanılan bu motiflerden biri “ışın”dır. Bir ışık kaynağından çıkarak her yöne yayılan ışık demeti şeklinde oluşturulan bu motif, özellikle Osmanlı armalarında kullanılmıştır. Sürekliliği yansıtan “çarkıfelek” motifi; dünyanın dönüşünü, devinimi ve hayatı anlatır. Bu motifte, merkezden dışa doğru açılan çizgiler, rüzgârgülü gibi tek yönde şekillendirilerek oluşturulmuştur. Bir diğer motif olan “zencerek”, belli bir düzenle birbirinin içinden geçirilmiş iplere benzeyen yapısından dolayı “mutluluk düğümü” olarak adlandırılmaktadır. Sonsuzluğu simgeleyen bu motif; güç, birlik ve mutluluğu da temsil eder.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinde sözü edilen motiflerden biri değildir?

3. Nesne alabilen fiillere geçişli fiil, nesne alamayan fiillere geçişsiz fiil denir. Örneğin “Ufuk çay içiyor.” cümlesindeki “iç-” fiili nesne alabilen bir fiildir. Oysa “Ufuk gülüyordu.” cümlesindeki “gül-” fiili nesne alamaz.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçişsiz bir fiil vardır?

- A) İnsan, açıklayamadığı her olaydan korkar.
B) Empati kurabilenler, karşısındakini daha iyi anlar.
C) Gençler, duygularının yansımaları şiirlerde bulur.
D) Yaşamdaki birtakım zorluklar insanı yorar.

4. Yazar, yaygın bir fikri deęiřtirmek amacıyla yazdıęı bu yazıda, savunduęu dūřunceyi bařkasının gōrūřuyle desteklemiřtir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede sözü edilen yazıdan alınmış olabilir?

- A) Birçok sanatçı, sanat eserlerinin hiçbir dūřunceyi yaymadıęını söyler. Böyle bir řey mümkün deęildir. Her eser, ister istemez bir insanın, bir toplumun dūřüncelerini bildirir. Hatta sadece güzellik kaygısıyla yazılmıř olanlar bile bir dünya gōrūřünden haber verir. Böyle olmasaydı Benite “Sanat eserleri bir medeniyeti sonraki nesillere anlatan řahitlerdir.” der miydi hiç?
- B) Bir yazarın, dilini geliştirmesi neye bağlıdır? Bu sorunun cevabı gayet basit: Halkla göbek bağını kesmemesine... Çünkü dili doğuran, besleyip geliştiren, halktır. şair ve yazarlar ise halkın sesidir. Ne güzel diyor Dağlarca: “şair ve yazarlar çağlarının, ülkelerinin ön duyarlılıklarıdır. Bir karanlığı, bir acıyı ilk onlar dile getirir.” Bu gerçek, yeryüzündeki bütün şair ve yazarlar için geçerlidir.
- C) Dostluğın temelinde sevgi vardır. Dostlukta hiçbir şey yalan ve yapmacık değildir, her şey gerçektir ve içten gelir. Bu yüzden dostluk, ihtiyaçlar ve çıkarlar gözetilerek doğmaz. Dostluğın doğuşunda, ruhların sevgiyle birbirine bağlanması vardır. Aristo’nun da dediği gibi dostluk, iki gövdede yaşayan bir ruhtur.
- D) Bir sanatçının eser ortaya koymas; toplum içinde onu isteyen, ondan anlayan; onun güzelliğini, çirkinliğini, iyiliğini ve kötülüğünü seğebilecek kimseler bulunduğuna inandığını gösterir. Bu nedenle sanat adamının, eseri ile ilgili eleştiri yazılmasını istememesine aldanmayın. Onun istemediği şey, ortaya koyduğu eserin beğenilmemesidir.

5. Aşağıdaki medya metinlerinden hangisinin yazılış amacı yay ayrıç içinde yanlış verilmiştir?

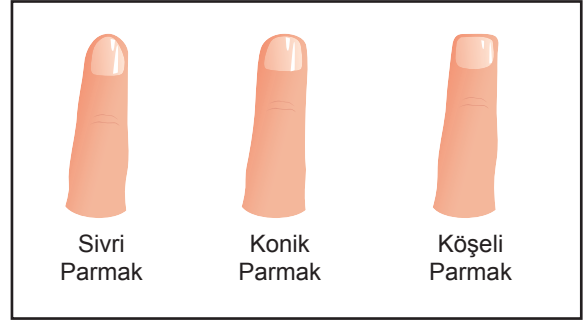
- A) Kahve, Anadolu’nun dillere destan konukseverliğinin en önemli göstergelerinden biridir. Anadolu’da sizi acı bir kahve içmeye çağıran kişiye “Neden acı kahve?” diyemezsiniz. Bu acılıкта, yıllar yılı sürececek bir tatlılık, yakın bir dostluk vardır. Bu yüzden “Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır.” sözü Anadolu’nun her yerinde, her zaman söylenir durur. (Kültür aktarma)
- B) Dünyadaki böcek türlerinin sayısı her geçen yıl azalıyor. Bu azalmaya zirai endüstri, doğal ortamların yok edilmesi, böcek ilacı kullanımı ve iklim değişikliği neden olmaktadır. Araştırmacılar önümüzdeki 30-40 yıl içinde gıda üretme yöntemleri değiştirilmezse böceklerin yok olacağını vurguluyor. (Olay yorumlama)
- C) Buğday unu tüketimi ile obezite arasında doğrudan bağlantı kurulamıyor. Dünya Sağlık Örgütü’nün açıklamalarına göre Fransa’da kişi başına düşen buğday tüketimi Amerika’dakinden %50 fazla olmasına rağmen obezite oranı Amerika’dan çok daha düşük. İtalya’da ise Amerika’dakinin iki katı buğday tüketilmesine rağmen obezite oranı Amerika’dakinin dörtte biri oranında. (İkna etme)
- D) Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi (CERN) dünyanın en büyük fizik laboratuvarıdır. On iki Avrupa ülkesi tarafından 1954’te kurulmuştur. CERN’e üye ülkeler kendi olanakları ile gerçekleştirecekleri yüksek maliyetli araştırmaları burada yapmaktadır. 2015’ten beri CERN’e üye olan Türkiye de oradaki çalışmalara katılabilmektedir. (Bilgilendirme)

6. İnsanların ellerine bakılarak karakterlerine dair hükümler çıkarmak çok eski dönemlerden kalma bir yöntemdir. Bu yöntem, Osmanlıda özellikle sarayda çalıştırılacak kişilerin seçiminde önemli bir değerlendirme aracı olmuştur. Bu yöntemle göre,

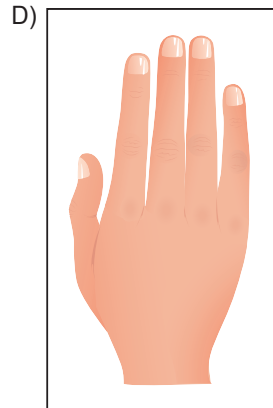
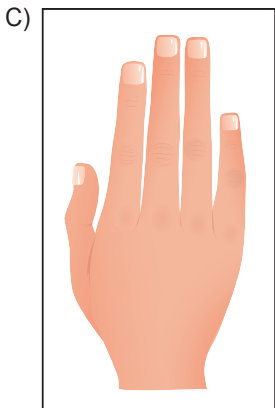
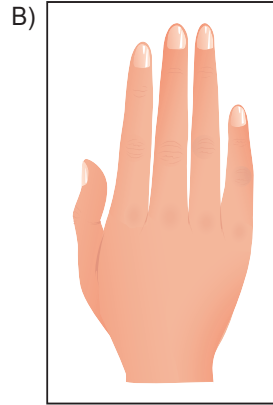
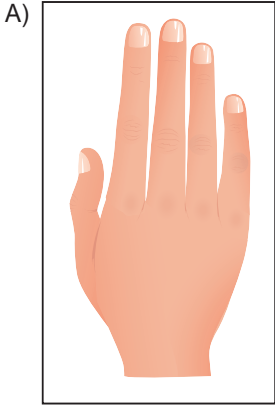
- Yüzük parmağı işaret parmağından uzun olan kişiler, risk almaya açık bir yapıya sahiptir.
- İşaret parmağı ile yüzük parmağı eşit olanlar, hiçbir konuda aşırı gitmezler.
- Orta parmağı ile yüzük parmağı eşit olanlar, ömürlerini serüven arayışı içinde geçirir.

Parmakların şekline göre de karakter tahlili yapılmaktadır. Örneğin,

- Parmakları sivri olanlar, güzel ve etkili konuşur; güçlü bir hayal gücüne sahiptir.
- Konik parmaklı kişiler, kimsenin etkisinde kalmadan kendi başına karar almak isteyen bir yapıya sahiptir.
- Köşeli parmaklı olanlar, olaylara sakin ve temkinli yaklaşır.

Buna göre maceraperest ve özgürlüğüne düşkün bir kişinin parmak yapısının aşağıdakilerden hangisine benzer olması beklenir?

7. Ankara'dan Avustralya'ya gitmek isteyen bir kişi İnternet'ten uçak bileti alacaktır. Ankara - Avustralya arasında doğrudan uçuş olmadığı için aktarma uçuş yapmak zorundadır. Bu uçuş için hatlar sırasıyla Ankara - İstanbul, İstanbul - Singapur ve Singapur - Avustralya şeklindedir. Yani Ankara'dan uçağa binen bir kişi önce İstanbul'a, sonra Singapur'a, daha sonra ise Avustralya'ya uçacaktır.

NEREDEN İSTANBUL NEREYE SİNGAPUR TARİH 6 MART 2018 KALKIŞ SAATİ 22:30 VARIŞ SAATİ 12:30	NEREDEN ANKARA NEREYE İSTANBUL TARİH 7 MART 2018 KALKIŞ SAATİ 19:10 VARIŞ SAATİ 20:10	NEREDEN SİNGAPUR NEREYE AVUSTRALYA TARİH 7 MART 2018 KALKIŞ SAATİ 16:45 VARIŞ SAATİ 02:15	NEREDEN ANKARA NEREYE İSTANBUL TARİH 6 MART 2018 KALKIŞ SAATİ 20:00 VARIŞ SAATİ 21:00	NEREDEN SİNGAPUR NEREYE AVUSTRALYA TARİH 6 MART 2018 KALKIŞ SAATİ 14:00 VARIŞ SAATİ 23:30
I	II	III	IV	V

- Bütün uçuş saatleri Türkiye saatine göredir.

Ankara'dan Avustralya'ya gitmek isteyen biri numaralanmış biletlerden hangilerini almış olamaz?

- A) II ve III B) II ve V C) III ve IV D) IV ve V

8. Söylenmemiş aşkın güzelliğiyledir

Kâğıtlarda yarım bırakılmış şiir

İnsan, yağmur kokan bir sabaha karşı

Hatırlar bir gün bir camı açtığını

Duran bir bulutu, bir kuş uçuğunu

Bu dizelerin anlamlı ve kurallı cümleler hâline getirilmiş biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan, bir gün yağmur kokan bir sabaha karşı söylenmemiş aşkın güzelliğiyle bir camı açtığını, duran bir bulutu, bir kuş uçuğunu, kâğıtlarda yarım bırakılmış şiiri hatırlar.
- B) İnsan, bir gün yağmur kokan bir sabaha karşı duran bir bulutu, bir kuş uçuğunu, kâğıtlarda söylenmemiş aşkın güzelliğiyle yarım bırakılmış şiiri hatırlar.
- C) Kâğıtlarda yarım bırakılmış şiir, aşkın güzelliğiyle söylenmemiştir. İnsan, yağmur kokan bir sabaha karşı bir gün bir camı açtığını, duran bir bulutu seyrettiğini, bir kuş uçuğunu hatırlar.
- D) Kâğıtlarda yarım bırakılmış şiir, söylenmemiş aşkın güzelliğiyledir. İnsan bir gün, yağmur kokan bir sabaha karşı bir camı açtığını, duran bir bulutu, bir kuş uçuğunu hatırlar.

9 ve 10. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

“Dede Korkut Kitabı” atasözü, deyim, ağıt vb. sözlü ürünlerin yanı sıra Türk gelenek ve inanışlarına da yer verilen hikâyelerden oluşan zengin bir kaynaktır. 15. yüzyılda yazıya geçirilen ve bugün Türkiye, Azerbaycan ve Kazakistan’ı kapsayan geniş bir bölgede “Dede Korkut veya Korkut Ata” olarak tanınan bilge kişilik etrafında oluşan hikâyeler, edebiyatımızın en özgün eserlerindendir. Kitapta on iki hikâye vardır. Destandan halk hikâyesine geçiş niteliği gösteren bu hikâyelerin en önemli özelliklerinden biri, şiirsel anlatıma sahip olmasıdır. Kahramanlıkların efsanevi unsurlarla birlikte anlatıldığı hikâyelerde Dede Korkut, zaman zaman ortaya çıkar ve bilge bir kişi olarak kurguya katkıda bulunur. İşte geleneğimizin bu eşsiz eseri, “Dede Korkut (Korkut Ata) Mirası: Kültürü, Efsaneleri ve Müziği” adıyla Türkiye, Azerbaycan ve Kazakistan’ın ortak başvurusu sonucu 28 Kasım 2018’de UNESCO İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi’ne kabul edilmiştir.

9. Bu metinden Dede Korkut hikâyeleri ile ilgili,

- I. Dede Korkut tarafından kaleme alınmıştır.
- II. Gerçek ve olağanüstü olaylar birlikte anlatılmıştır.
- III. Türk kültürünün zenginliklerini gösteren önemli bir kaynaktır.
- IV. Halk hikâyelerinin oluşumuyla ilgili bilgilere yer verilmiştir.

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) I ve II B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV

10. Bu metinde iki nokta (:) aşağıdaki işlevlerinden hangisiyle kullanılmıştır?

- A) Karşılıklı konuşmalarda, konuşan kişiyi belirten sözlerden sonra kullanılır.
- B) Kendisiyle ilgili açıklama yapılacak cümle veya ifadelerin sonuna konur.
- C) Edebî eserlerde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonunda kullanılır.
- D) Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümle veya ifadelerin sonuna konur.

11. İnternette yayımlanan yazılarda kullanılan başlıkların özgün olması çok önemlidir. Bu başlıklar okurun ilgisini çekecek şekilde oluşturulmalıdır. Aşağıda ilgi çekici başlık oluşturmayla ilgili bazı ipuçları yer almaktadır.

- Okuru yönlendiren emir cümleleri kullanılmalıdır.
- Saygı duyulan kişilerden söz eden başlıklar tercih edilmelidir.
- Kişisel bir deneyim anlatılarak hem merak uyandırılmalı hem de okurun empati kurması sağlanmalıdır.
- İki durumun karşılaştırılmasıyla oluşturulan başlıklar kullanılarak okuyucunun ilgisi çekilmelidir.

Aşağıdaki başlıklardan hangisi bu metinde verilen ipuçlarından herhangi biriyle ilişkilendirilemez?

- A) Bir Haftalık Orman Kampında Öğrendiklerim
- B) Kahve mi, Çay mı: Ezeli Rakiplerin Sağlığınıza Etkisi
- C) Koruyucu Kalkanımız: Dünya’nın Manyetik Alanı
- D) Başarılı Olmak İstiyorsanız Önce Bunları Yapın

12. Gazeteci:

— (I) - - - -

Müzisyen:

— Bizi biz yapan ve besleyen bir coğrafyanın müzik tarzlarını kullanarak geçmişî taklit etmeden kucaklamak ve tamamen özgün eserler oluşturmak... En baştan beri peşinde olduğumuz şey buydu. Yaptıklarımız bizi tatmin etmedi tabii ki. İnsanın, ürettikçe yenisini yapası geliyor. Ama artık kendimize daha çok güveniyoruz ve daha sade eserler üretebiliyoruz.

Gazeteci:

— (II) - - - -

Müzisyen:

— Canlı ve aracasız kayıt, heyecan vericiydi. Risk alarak doğaçlama ögesini el üstünde tuttuk ve başardığımızı düşünüyorum. Onun sihrini, kaydı özellikle de plaktan dinlediğinizde hissedebiliyorsunuz.

Bu konuşmada numaralanmış yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) (I) Anadolu ezgilerinden yola çıkarak geldiğiniz noktayla ilgili neler söylemek istersiniz?
(II) Albümünüzü hazırlıksız ve içinizden geldiği gibi oluşturmanızın sonucu sizce nasıl oldu?
- B) (I) Eserlerinizi oluştururken kültürel öğelerden yararlanıyor musunuz?
(II) Yeni albümünüzdeki şarkılara karar verirken nelere dikkat ettiniz?
- C) (I) Yerli unsurları, eserlerinize her seferinde özgün bir şekilde yansıtmayı nasıl başarıyorsunuz?
(II) Eserlerinizi hiç deneme yapmadan müzikseverlere aktarmak sizi zorlamıyor mu?
- D) (I) Geçmişten bugüne sanatınızı icra ederken ödün vermediğiniz belli bir ölçütünüz var mı?
(II) Dinleyicileri müziğin büyüğü dünyasında dolaştırma kararını aldıktan sonra neler yaşadınız?

13. Matematikteki “büyüktür (>)” işareti bugün sosyal medyada duygu ve düşüncelerini aktarmak isteyenler tarafından iki nesne, kişi vb. arasında karşılaştırma yapılırken yaygın olarak kullanılmakta; “>” işaretiyle beğeni, istek, destek, tercih anlamı ifade edilmektedir. Örneğin “Fatma’yı değil Ayşe’yi destekliyoruz, beğeniyoruz, tercih ediyoruz...” cümlesi yerine “Ayşe>Fatma” ifadesi kullanılıyor. Böylece “>” işareti “destekliyorum, beğeniyorum, tercih ediyorum...” anlamlarını karşılıyor. Sonuç olarak matematikte “büyüktür” anlamına gelen işaret, anlam genişlemesine uğrayarak sosyal medyada bambaşka anlamlarda kullanılıyor.

Bu parçada “>” işaretiyle ilgili,

- I. Sosyal medyada sıklıkla kullanıldığına
- II. Matematikteki kullanımının azaldığına
- III. Farklı anlamlar ifade ettiğine

yargılarından hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

14. I. Penguenlerin kökeninin Antarktika'ya dayandığı düşünülüyordu.
II. Ta ki California Üniversitesindeki bilim insanları bir araştırmada, penguenlerin aslında ilk olarak Avustralya ve Yeni Zelanda'da görüldüğünü bulana kadar.
III. Genetik bilgilerin incelenmesi sonucunda penguenlerin bundan yaklaşık 22 milyon yıl önce Avustralya ve Yeni Zelanda'da yaşadığı tespit edilmiş.
IV. Bu araştırmada bilim insanları 18 farklı penguen türünden aldıkları kan ve doku örneklerini inceleyerek penguenlerin genetik bilgilerine ulaşmış.

Bu paragrafın anlam akışındaki bozukluğun giderilmesi için numaralanmış cümlelerden hangileri yer değiştirmelidir?

- A) I ve III B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV

15. Saçların beyazlaması, yaşın ilerlemesiyle birlikte görülen doğal bir süreçtir. Saçların renginden sorumlu olan pigment (boyar madde), saç kökündeki hücrelerden gelir. Bu hücreler önemli miktarda melanin (saça renk veren madde) üretilmesi için genetik olarak kodlanmıştır. Ancak saç köklerindeki melanin üretim kapasitesi zamanla azalır. Bunun nedeni, saç köklerinde biriken "hidrojen peroksit" adlı kimyasal maddedir. Normalde her insanın saç köklerinde az da olsa hidrojen peroksit üretilir fakat vücut, bu maddeyi hemen su ve oksijene çevirir. Yaş ilerledikçe vücutun bu becerisi azalır ve hidrojen peroksit saç köklerinde birikerek melanin yapımını önler.

Saç boyaları genelde %3-6 oranında hidrojen peroksit içerir. Başka bir deyişle bir kez saç boyamak için gerekli olan 50 g saç boyası, ortalama 1,5 g hidrojen peroksit içerir. 1,5 g çok büyüülecek bir miktar gibi görünmese de vücut açısından önemli bir orandır. Bu boyalar kullanıldığı takdirde saçlarda bir miktar hidrojen peroksit birikmiş olur.

Bu metinlere göre, boya kullanılan saçlarda aşağıdaki durumlardan hangisinin gerçekleşmesi beklenir?

- A) Saçlardaki melanin miktarı dengelenir.
B) Saç kökündeki hücrelerin sayısı azalır.
C) Saçlar daha çabuk beyazlaşır.
D) Saçlar yıpranmaya başlar.

16. Türkiye'nin ilk millî sondaj (su, maden, petrol vb. araştırmalar için toprağın derinliklerine sonda atmak) gemisi olan Fatih, 2017'de Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı tarafından yapılan bakımın ardından 29 Ekim 2018'de Alanya'da arama çalışmalarına başladı. İkinci aramasını Doğu Akdeniz'de gerçekleştiren Fatih, 29 Mayıs 2020'de Karadeniz'deki ilk millî sondajını gerçekleştirmek üzere Haydarpasa Limanından uğurlandı. 21 Ağustos 2020'de Zonguldak açıklarında 320 milyar m³lük bir doğal gaz kaynağı tespit ederek büyük bir başarıya imza attı.

Bu metinde aşağıdaki yazım kurallarından hangisinin örneği yoktur?

- A) Dört veya daha çok basamaklı sayıların kolay okunabilmesi amacıyla içinde geçen bin, milyon vb. sözler harfle yazılabilir.
- B) Üs işaretli kısaltmalara gelen ekler, kesme işaretiyle ayrılmaz ve üs işaretinin okunuşuna uygun olarak yazılır.
- C) Kurum, kuruluş ve kurul adlarının her kelimesi büyük harfle başlar.
- D) Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar.

17. Ünlü bir yazar arkadaşşıma rastladım Kadıköy İskelesi'nde. "Ne var, ne yok; yine hikâye yazıyor musun?" dedim. O, yazmayı bırakmadığını kendine has üslubuyla şöyle ifade etti: "Hayır, yaşıyorum."

Aşağıdaki cümlelerden hangisi bu metindeki altı çizili ifadeyle anlatılmak isteneni karşılamaktadır?

- A) İnsanları ve çevreyi herhangi bir kurala bağlı kalmadan özgürce ele alırım bütün anlatılarımda.
- B) Hikâyelerimde kendimi hikâye kahramanlarının yerine koyuyorum; onlarla birlikte oturup kalkıyor, nefes alıyorum.
- C) Balık tutmak, hikâye yazmak, insan tanımak ve Beyoğlu'nda bir aşağı bir yukarı dolaşmaktır benim için yaşamak.
- D) Yaşamaktan zevk alan insanlara, martılara, kuşlara, böceklerle, ağaçlara ve çiçeklere ayna tutuyorum öykülerimde.

18. İlk kez karşılaştığımız insanların bazılarına çok kısa sürede güvenirken kimilerini - - - buluruz. Bir araştırma, bu farklı tepkilerde insanların - - - etkili olduğunu ortaya çıkarmış. Araştırma kapsamında katılımcılara hem gerçek hem de bilgisayarda çizilmiş yüzler gösterilmiş ve bu sırada katılımcıların sinirsel tepkileri incelenmiş. İncelemeler sırasında, elmacık kemikleri belirgin ve geniş çeneli insanları gören katılımcıların beyinlerinde olumlu tepkiler olduğu görülmüş. Dolayısıyla bu yüz özelliklerine sahip insanların daha güvenilir bulunduğu sonucuna varılmış.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilenler sırasıyla getirilmelidir?

- A) tekinsiz - yüz hatlarının
- B) samimiyetsiz - konuşmalarının
- C) tehlikeli - jest ve mimiklerinin
- D) güvenilmez - davranışlarının

19. Aşağıdakilerden hangisi “İnsan neden okur?” sorusunun cevabıdır?

- A) Okur; mümkünse gerçek yazarları, öğretilerin kurucularını, kâşifleri, herhangi bir bilim veya sanat alanında kabul görmüş kimseleri okumalıdır.
- B) Bireyler eskiden bir sorunun cevabını ararken ansiklopedik kaynakları okur ve oralarda buldukları cevabın doğru olduğunu düşünürlerdi. Ancak günümüzde arama motorları onlara sayısız cevap sunabilmektedir. Bu cevaplardan hangisinin doğru olduğunu araştırmaksa bireye aittir.
- C) Okuma sürenizi sınırlamaya dikkat edin ve okumak için belirlediğiniz vakti, bütün zamanların ve ülkelerin önemli yazarlarının eserlerine ayırın.
- D) Bazen bir dizeye yahut bir cümleye tesadüf edersiniz ve şöyle dersiniz: “İşte bu, tam da benim yaşadığım ama adını koyamadığım o duyguyu anlatıyor.” Yalnızlığınız bir anlığına uçup gider. Başka insanlarla aranızda bir yakınlık kurarsınız. Çoğalır ve iyileşirsiniz.

20. Model: Örnek olmaya değer kimse veya şey.

İdeal: Düşüncenin tasarlayabileceği bütün üstün nitelikleri kendinde toplayan.

Uyum: Toplumsal çevreye veya bir duruma uyma.

Aşağıdakilerin hangisinde “model, ideal, uyum” sözcüklerinin tümü, verilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Yazarın son kitabı, iş dünyasının parlayan yıldızları için model olabilecek insanları anlatıyor. İdealler çerçevesinde gelişen hayatları, yazarın birlikte uyum içinde çalıştığı yol arkadaşlarını, onların umut, inanç, özveri ve başarıyla taçlanmış öykülerini içeriyor.
- B) Mevlâna; büyükmeye karşı tevazunun, düşmanlığa karşı dostluğun, ön yargıya karşı hoşgörünün, cimriliğe karşı cömertliğin, asiliğe karşı uyumun tesis edildiği hikâye ve beyitleriyle ideal insan modelini oluşturmaya gayret etmiştir.
- C) İdeallerini gerçekleştirmek için yaşayan insan deyince aklımıza saf, temiz, uyum sahibi, sevdiği işi yapan, mutlu bir insan modeli gelir. Hedefleri doğrultusunda hareket eden bu insanların sayısı az olsa da onlar toplumda daima dikkat çeker.
- D) Sonsuz bir sessizlik ve uyum sarmıştı yaylayı. Sanki bütün canlılar bu sessizliğe ayak uydurmuştu. Dinlenmek için en ideal yer burası, diye düşündü Arif. Tam o sırada Muhtar, eski model arabasıyla sessizliği bozarak tepeyi aştı.

21. Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı, 2020 yılı Türk dünyası kültür başkenti olan Özbekistan’ın Hiva şehrinde gerçekleştirdiği 38. Dönem Toplantısı’nda Bursa’yı 2022 Türk dünyası kültür başkenti olarak seçti.

Bu cümle aşağıdakilerin hangisinde verilenlerin birleştirilmesiyle oluşmuştur?

- A) Özbekistan’ın Hiva şehri, 2020 yılı Türk dünyası kültür başkentidir.
Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı 38. Dönem Toplantısı’nı Özbekistan’ın Hiva şehrinde gerçekleştirdi.
Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı, 38. Dönem Toplantısı’nda 2022 yılı Türk dünyası kültür başkenti olarak Bursa’yı seçti.
- B) Hiva şehri Özbekistan’ın kültür başkentidir.
Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı yaptığı toplantıda 2022 yılı için 38. kültür başkenti olarak Bursa’yı seçti.
Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı Dönem Toplantısı 2020 yılında Hiva şehrinde gerçekleşti.
- C) 2022 yılı Türk dünyası kültür başkenti Bursa oldu.
Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı, 2020 yılındaki toplantıda Özbekistan’ın Hiva şehrini kültür başkenti seçti.
Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı 38. Dönem Toplantısı’nı Hiva şehrinde yaptı.
- D) 2020 yılı Türk dünyası kültür başkenti, Özbekistan’ın Hiva şehridir.
Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı, 38. Dönem Toplantısı’nı Özbekistan’ın Hiva şehrinde gerçekleştirdi.
Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı, Türk dünyası kültür başkentini seçmek için yapacağı dönem toplantısını 2022 yılında Bursa’da gerçekleştirecek.

22. Aşağıda bazı alanlardaki biyoçeşitlilik üzerinde son 100 yılda etkili olan faktörler ve bu faktörlerin günümüzdeki eğilimleri ile ilgili bilgiler verilmiştir.

- Ilıman ormanlardaki biyoçeşitlilik üzerinde habitat (bir canlının yaşadığı ve geliştiği yer) değişiminin etkisi yüksek, iklim değişiminin etkisi düşük, kirlenmenin etkisi orta düzeydedir. Ancak günümüzde habitat değişiminin etkisi azalmakta, iklim değişimi ve kirlenmenin etkisi artmaktadır.
- Çöllerdeki biyoçeşitlilik üzerinde habitat değişimi ve kirlenmenin etkisi düşük, iklim değişiminin etkisi orta düzeydedir. Günümüzde habitat değişiminin etkisi aynı şekilde devam ederken iklim değişimi ve kirlenmenin etkisi artmaktadır.
- Akarsu ve göllerdeki biyoçeşitlilik üzerinde habitat değişimi ve kirlenmenin etkisi yüksek, iklim değişiminin etkisi düşüktür. Günümüzde bu üç faktörün de etkisi artmaktadır.

Bu bilgilerden hareketle biyoçeşitlilik üzerinde son 100 yılda etkisi olan faktörler ve bunların günümüzdeki eğilimlerini göstermek için bir tablo oluşturulacak ve bu tabloda aşağıdaki semboller kullanılacaktır.

Biyoçeşitlilik Üzerinde Faktörlerin Etkisi			Etkili Faktörlerin Günümüzdeki Eğilimleri		
					
Düşük	Orta	Yüksek	Etkinin azalması	Etkinin aynı şekilde devam etmesi	Etkinin artması

Bu metne göre aşağıdaki tablolardan hangisi doğru oluşturulmuştur?

A)

	Habitat Değişimi	İklim Değişimi	Kirlenme
Ilıman Ormanlar			
Çöller			
Akarsu ve Göller			

B)

	Habitat Değişimi	İklim Değişimi	Kirlenme
Ilıman Ormanlar			
Çöller			
Akarsu ve Göller			

C)

	Habitat Değişimi	İklim Değişimi	Kirlenme
Ilıman Ormanlar			
Çöller			
Akarsu ve Göller			

D)

	Habitat Değişimi	İklim Değişimi	Kirlenme
Ilıman Ormanlar			
Çöller			
Akarsu ve Göller			

23. Ben bir kitap kapağı tasarımına başladığımda ilk iş olarak kitabı okuyorum. Bir taraftan da yazarla kitabı hakkında yüz yüze görüşüyorum, yayına hazırlayan arkadaşımın kitabın içeriği ve olası kapak görselleri konusunda tartışıyor ve çalışmaya başlıyorum. Bu içerik çalışması dışında tabii ki kapak kâğıdının kalitesi ve kapakta oluşturduğum figürleri süsleme tarzımın da bana bu başarıyı getirdiğini düşünüyorum.

Bu metin aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

- A) Kitap kapaklarının, kitabın içeriğiyle ilgili olması gerektiğini düşünüyor musunuz?
- B) Kitap kapağı tasarımlarına ödül verilmesiyle ilgili neler söylemek istersiniz?
- C) Yılın en iyi kitap kapağı tasarımcısı seçilmenizi neye bağlıyorsunuz?
- D) Kitapların çok satılmasında kapak tasarımının etkisi var mıdır?

24. Bir forumda aynı başlığın altına yazılan üç yazı şu şekildedir:

- Yakutistan Özerk Cumhuriyeti'nin başkenti olan Yakutsk, dünyanın en soğuk kenti. Kış aylarında burada yaşamak oldukça zor, sadece insanlar için değil yaban hayvanları için de öyle. Yıl boyunca ortalama sıcaklık eksi 7,5 santigrat derece olarak hesaplanmış. Kış aylarında sıcaklık, eksi 65 santigrat dereceye kadar düşüyor.
- Balıkların içinde hız şampiyonu yelken balığıdır. Bu balık, sırtındaki mavimsi yüzgecini avlanırken açar ve avlandığı sırada oldukça yüksek bir hıza ulaşır. Saatte 110 kilometre süratle yüzebilen yelken balığına diğer balıkların yetişebilmeleri mümkün değil.
- Sahil sekoyası adlı türe ait 116 metrelik bir ağaç, bugüne kadar ölçülenler arasında en uzun. Neredeyse 35 katlı bir gökdelen kadar yüksek olan bu ağaç ABD'deki bir millî parkta bulunuyor.

Bu forumun başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Dünyanın "En"leri
- B) Rekor Kıran Canlılar
- C) Doğanın Gizemleri
- D) Sıra Dışı Mekânlar

25. Edebiyatımızın üretken şairlerinden biri olan ve "Türkçem benim ses bayrağım." dizesiyle de tanınan Fazıl Hüsnü Dağlarca çeşitli konularda şiirler yazmış, özellikle Türk tarihinin destanlaşmış birçok olayını şiirlerine taşımıştır. Bu alandaki en tanınmış eseri "Üç Şehitler Destanı"dır.

Bu metnin anlatımıyla ilgili,

- I. Örneklemeye başvurulmuştur.
- II. Tanık göstermeden yararlanılmıştır.
- III. Karşılaştırma yapılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

26. Alışveriş sitelerinden birinde yer alan bir çantayla ilgili müşteri yorumları şunlardır:

Fatma

Görünüşünü ve kalitesini çok beğendim. Çocuğumun eşyalarını yerleştirmek için almıştım fakat içi beklediğim kadar geniş değil. Kumaşı kalın olmadığı için astarı olsaydı daha kullanışlı olurdu diye düşünüyorum.

Ayşe

Gayet güzel ve şık, ne çok büyük ne de küçük. Lisede okuyan kızım için aldım. Kumaşı ince, beş yıl önce aldığımız aynı marka çanta da öyleydi ama hâlâ sağlam. Rengini de çok beğendim.

Hatice

Çanta kısa sürede elime ulaştı. İçi oldukça geniş. Aldığımdan bu yana makinede iki kez yıkamama rağmen herhangi bir yıpranma olmadı.

Elif

Oğlum için aldım, çok beğendi. İçine her boy kitap sığıyor, okul çantası olarak da kullanılabilir. Renk seçeneği fazla olsa daha iyi olurdu. Hızlı teslimat için ayrıca teşekkür ederim.

Bu çantayla ilgili yorumlarda aşağıdakilerden hangisine bütün müşteriler değinmiştir?

- A) Kumaşına B) Teslimat süresine C) Rengine D) Boyutuna

27. Pul kanatlılar türündeki kelebeklerin kanatlarında kiremit gibi dizilmiş pullar bulunur. Milimetrenin onda biri boyutundaki bu küçük pullar kanattan kolaylıkla kopabilir. Pulların yapısında bulunan mikroskobik ölçekteki karmaşık çıkıntı ve çukur benzeri yapılar, ışığı kırarak kanatların eşsiz görünümüne katkıda bulunur. Kelebeklerin korunmasında ve uçuş performansında etkili olan pulların aynı türün üyeleri arasındaki sosyal ilişkileri düzenleyen kimyasal maddeler salgıladığı tespit edilmiştir.

Bu metinde kelebeklerin kanatlarındaki pullarla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Nasıl görüldüğüne
B) Kelebekleri nasıl koruduğuna
C) Hangi kelebeklerde bulunduğuna
D) Neden kimyasal madde salgıladığına

28. Ahmet, Caner, Kağan, Nihat adlı dört sporcunun kendi aralarında yaptıkları müsabakalar aşağıda sıralanmıştır.

1. Müsabaka → Ahmet-Nihat
2. Müsabaka → Ahmet-Caner
3. Müsabaka → Caner-Nihat
4. Müsabaka → Ahmet-Kağan
5. Müsabaka → Caner-Kağan
6. Müsabaka → Kağan-Nihat

Bu müsabakaların kazanan ve kaybedenleriyle ilgili bilinenler şunlardır:

- 1. müsabakayı kazanan sporcu toplam iki galibiyet almıştır.
- 2. müsabakayı kazanan sporcu diğer müsabakaları kaybetmiştir.
- 3. müsabakayı Caner, 5. müsabakayı Kağan kazanmıştır.

Buna göre aşağıdaki tabloların hangisinde sporcuların galibiyet sayıları doğru gösterilmiştir?

A)

Sporcu	Galibiyet
Ahmet	1
Caner	2
Kağan	1
Nihat	2

B)

Sporcu	Galibiyet
Ahmet	2
Caner	1
Kağan	2
Nihat	1

C)

Sporcu	Galibiyet
Ahmet	1
Caner	1
Kağan	2
Nihat	2

D)

Sporcu	Galibiyet
Ahmet	2
Caner	2
Kağan	1
Nihat	1

29. Şişli; kültürün, sanatın, farklı damak lezzetlerinin buluşma noktasıdır. Şişli deyince pazar günleri gidip gezebileceğiniz antika pazarından da mutlaka bahsetmeliyiz. Büyükkannelerimizin evinden çıkmış gibi görünen, özenle seçilmiş parçalar var burada: plaklar, fotoğraf makineleri, daktilolar, saatler, tabaklar, çay takımları... Eski dergi ve gazetelerin sizi gülümsetecek reklamlarına da mutlaka göz atmalısınız.

Bu metinde aşağıdaki noktalama kurallarından hangisinin örneği yoktur?

- A) Alıntılanan bir metnin alınmayan bölümlerinin yerine üç nokta konur.
- B) İki den fazla eş değ er ögesi arasında virgöl bulunan cümlelerde öz neden sonra noktalı virgöl kullanılabilir.
- C) Kendisiyle ilgili örnek verilecek cümlelerin sonuna iki nokta konur.
- D) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli sözcük ve sözcük gruplarının arasında virgöl kullanılır.